

III JORNADES INTERNACIONALS DE PATRIMONI MUSICAL

Música urbana, oratori (espai i
música), i art sacre

BARCELONA

8, 9 i 10 de maig de 2024

Facultat de Geografia i Història de la Universitat de
Barcelona

Oratori de Sant Felip Neri de Barcelona

Organització

UNIVERSITAT
DE
BARCELONA
CRAI Biblioteca
Fons Antic

IMF CSIC
Consell Superior d'Investigacions Científiques

Església Arxidiocesana
de Barcelona
SÉCRÉTARIAT DE PATRIMONI
CULTURAL

350 ANYS
ORATORI DE SANT FELIP NERI
BARCELONA
Grup per a l'Estudi
del Patrimoni Musical
(GEPAM)

RISM
Grup de Treball de l'àmbit Estatal RISM Espanya

CSIC
Institució Científica
d'Investigació Avançada

Col·laboradors

Aquestes III Jornades s'emmarquen dins de les activitats vinculades al Projecte de Recerca «Música, Tecnologia, Patrimoni i Memòria». Els significats i la interpretació de la música en contextos contemporanis» (2021 SGR 00660) recolzat per la Generalitat de Catalunya; així com de l'activitat científica del Grup de Recerca de la IMF-CSIC «Recuperación del Patrimonio Musical Histórico», també de l'activitat del Grup de Recerca «Grup per a l'Estudi del Patrimoni Musical» (GEPAM) recolzat pel Vicerectorat de Cultura, Memòria i Patrimoni de la Universitat de Barcelona i el CSIC, i també s'emmarquen dins de les activitats associades al conveni en matèria de Patrimoni Musical entre la Universitat de Barcelona i l'Arquebisbat de Barcelona.

PROGRAMA

III JORNADES INTERNACIONALS DE PATRIMONI MUSICAL

Música urbana, oratori (espai i música), i art sacre

DIMECRES 8 DE MAIG
FACULTAT DE GEOGRAFIA I HISTÒRIA DE LA UB
SALA JANE ADDAMS

9h INAUGURACIÓ DE LES III JORNADES INTERNACIONALS DE PATRIMONI MUSICAL

Dr. Luis Calvo Calvo (delegat institucional del CSIC a Catalunya i director de la IMF-CSIC), Dr. Agustí Alcoberro Pericay (Vicerector de cultura, memòria i patrimoni de la Universitat de Barcelona), Dr. Robert Baró Cabrera (Secretariat de Patrimoni Cultural de l'Arquebisbat de Barcelona), Dr. Santiago Bueno Salinas (degà de la Catedral de Barcelona) i Dr. Manuel Manonelles i Tarragó (Universitat Ramon Llull-Director de Projectes de l'Oratori de Sant Felip Neri de Barcelona).

9:30h- CONFERÈNCIA INAUGURAL

Cristina Bordas Ibáñez (Universidad Complutense de Madrid, UCM)
Los instrumentos musicales descritos por tratadistas, escribanos, teóricos y otros intelectuales antiguos.

10:15h - Breu recés

10:30h

SESSIÓ I - Modera: Antonio Ezquerro Esteban (DCH-Musicología, IMF-CSIC)

10:30h- Luis Antonio Gonzalez Marín (DCH-Musicología, IMF-CSIC)
Los Nebra y el desarrollo del oratorio en Zaragoza en el siglo XVIII.

10:55h- Montserrat Canela Grau (Universitat Rovira i Virgili, URV) i
11:20h Joan Cuscó Clarasó (Universitat de Barcelona, UB)
L'oratori al Penedès i a Tarragona: una aproximació a l'estat de la qüestió.

11:20h- Sara Escuer Salcedo (Universidad Internacional de La Rioja, UNIR-Universidad de Salamanca, USAL)
Una aproximación al cultivo del oratorio en el Alto Aragón en el siglo XVIII: fuentes, circulación y terminología.

11:45h- Breu recés

12:00h

SESSIÓ II - Modera: Joan Cuscó i Clarasó (UB)

12:00h- Carles Badal Pérez-Alarcón (Universitat Autònoma de Barcelona, UAB)
Privilegi i precarietat en la música eclesiàstica de Barcelona (1700-1900).

12:25h- Laura Triay Tudurí Grup de Recerca Musicològica de l'Institut Menorquí d'Estudis
12:50h
Música en àmbit domèstic: consideracions a l'entorn del retrat d'Àngela Seguí amb saltiri (Menorca, 1810) i la identificació d'una nova font musical.

12:50h-	Virginia Sánchez Rodríguez (Universidad de Castilla La Mancha, UCLM)
13:15h	<i>María Barrientos y la Oda Ceciliiana: la popularización de la cantata de Haendel en lengua catalana en los programas de concierto.</i>
13:15h-	Carlos González Martínez (Universidad de Castilla La Mancha, UCLM)
13:40h	<i>La composición de oratorios en Zaragoza durante la segunda mitad del siglo XVIII hasta los Sitios (1808-1809).</i>
13:40h-	Inés Turmo Moreno (Universidad de Castilla La Mancha, UCLM)
14:05h	<i>Anotaciones coreográficas en la partitura del ballet pantomimo El Desertor de Jean Dauberval (ca.1795).</i>
14:05h-	Descans / dinar
16h	

SESSIÓ III - Moderen: Jaume Carbonell Guberna (UB) i Oriol Brugarolas Bonet (UB)

16h-	Carlos Bonal Asensio (Universidad de Granada, UGR)
16:25h	<i>Una aproximación incipiente a la Gran Salve solemne (1884) de Antonio Félix Lozano González (1853-1908): una obra singular premiada en la Exposición Internacional de Bolonia de 1890.</i>
16:25h-	Gladys Zamora Pineda (Universidad Nacional Autónoma de México, UNAM) (online)
16:50h	<i>El oficio de difuntos en la segunda mitad del siglo XVIII: ¿un género propio de la tradición litúrgica peninsular?</i>
16:50h-	María Sanhueza Fonseca (Universidad de Oviedo, UniOvi)
17:15h	<i>Con instrumentos y voces: oratorio y cantata en las Reales Sociedades Económicas de Amigos del País</i>
17:15h-	Alejandro J. López Ribao (Universitat Autònoma de Barcelona, UAB)
17:40h	<i>Música en la Orden de Predicadores: entre el vacío documental y su reinterpretación.</i>
17:40h-	Denise Michelle Reynoard Rojas (Investigadora independent, Viena)
18:05h	<i>Admirar el nuevo ser: reflexiones interpretativas para el aria al Santísimo Sacramento “Cristal bello” de Ignacio de Jerusalén y la manifestación del drama interno ante los albores de la Ilustración en la Nueva España.</i>
18:05h-	Chiara Mazzoletti (Universitat Autònoma de Barcelona, UAB)
18:30h	<i>La huella sonora del convento dominico de Santa Caterina en la Barcelona de la primera Edad Moderna.</i>
18:30h-	Inma Martínez Ayora (Universidad de Castilla La Mancha, UCLM)
18:55h	<i>Las capillas musicales de las Iglesias de San Martín y San Andrés de Valencia, una revisión cronológica.</i>
18:55h-	Raquel Masmano Llobregat (Universidad Nacional Autónoma de México, UNAM) (online)
19:20h	<i>La función del violín en el oratorio español:una aproximación a las técnicas de sujeción del violín a principios del siglo XVIII en torno al estudio de los primeros oratorios españoles.</i>
19:20h-	Oscar Pinto Nara (Universitat de Barcelona, UB) (online)
19:45h	<i>Imaginario Diaguítá: aproximación biocultural a la ontología curativa de la imagen desde el Felino-Chamán.</i>

DIJOUS 9 DE MAIG (MATÍ)
ESGLÉSIA DE SANT FELIP NERI DE BARCELONA

- 9:00h- ACTE DE BENVINGUDA A L'ORATORI DE SANT FELIP NERI DE BARCELONA**
9:30h Dr. Manuel Manonelles i Tarragó (Universitat Ramon Llull-Director de Projectes de l'Oratori de Sant Felip Neri de Barcelona)

SESSIÓ IV - Modera: Luis Antonio González Marín (IMF-CSIC)

- 9:30h- 10:05h Manuel Manonelles i Tarragó** (Universitat Ramon Llull-Director de Projectes de l'Oratori de Sant Felip Neri de Barcelona)
Elements per una història musical de l'Oratori de Sant Felip Neri de Barcelona.
- 10:05h Emilio Callado Estela** (Universidad CEU Cardenal Herrera)
San Felipe Neri y el oratorio, de Roma a España.
- 10:40- 11:15h María Teresa Ferrer Ballester** (Universidad Internacional de Valencia, VIU)
«Musica concerto ad coelestia contemplanda»: praxis musical en la congregación del Oratorio de Valencia entre 1645 y 1730.
- 11:15h- 11:50h Antonio Ezquerro Esteban** (DCH-Musicología, IMF-CSIC)
Del padre Tosca y los primeros oratorios musicales hispánicos, a su concreción aragonesa más tardía (de Luis Serra al Espanoleto).
- 11:50h- 12:15h Breu recés**

SESSIÓ V - Modera: Victoriano J. Pérez Mancilla (UGR)

- 12:15h- 12:50h Xavier Torres Sans** (Universitat de Girona, UdG)
Oratorios políticos en la Barcelona borbónica.
- 12:50h- 13:25h Xavier Daufí Rodergas** (Universitat Autònoma de Barcelona, UAB)
Un assaig de reconstrucció geogràfica barcelonina de l'oratori al segle XVIII.
- 13:25h- 14h Lluís Bertran Xirau** (Instituto Complutense de Ciencias Musicales, ICCMU)
Les festes de beatificació de Josep Oriol el 1807: el cant de cigne de l'oratori a Barcelona.
- 14h- 16h Descans / dinar**

DIJOUS 9 DE MAIG (TARDA)
FACULTAT DE GEOGRAFIA I HISTÒRIA DE LA UB
SALA JANE ADDAMS

SESSIÓ VI - Modera: Oriol Brugarolas Bonet (UB)

- 16h- 16:25h Victoriano J. Pérez Mancilla** (Universidad de Granada, UGR)
El oratorio musical en Andalucía en el siglo XVIII y las primeras décadas del XIX.
- 16:25h- 16:50h Miguel Ángel Marín López** (Universidad de La Rioja, UR)
El 'Réquiem' de Mozart llega a España: una aproximación filológica y contextual a las fuentes catalanas decimonónicas.

16:50h- 17:15h	Mercè Gras Casanovas (Arxiu dels Carmelites Descalços de Catalunya i Balears, ACDCB) <i>Oratoris descalços. L'oratori musical en el Carmel descalç en l'antiga Corona d'Aragó, s. XVIII-XIX.</i>
17:15h- 17:40h	Juan José Pastor Comín (Universidad de Castilla La Mancha, UCLM & CIDOM, Unidad Asociada al CSIC) <i>Luca Giordano y la mujer-música: algunas lecturas transgresoras.</i>
17:40h- 18:05h	Emilio Moreno Aguado (Escola Superior de Música de Catalunya, ESMUC) <i>José de Herrando y su "Arte y puntual Explicación del modo de tocar el Violín" de 1756: el violín español en el contexto europeo de la mitad del XVIII y la paradoja de dos retratos prácticamente iguales, Herrando y Francesco Geminiani.</i>
19:30h	Concert a l'església de Sant Felip Neri de Barcelona a càrrec del grup de música antiga 'Harmonia del Parnàs', dirigit per Marian Rosa Montagut.

DIVENDRES 10 DE MAIG

FACULTAT DE GEOGRAFIA I HISTÒRIA DE LA UB
AULA MAGNA

SESSIÓ VII - Modera: Jordi Garcia Farrero (Universitat de Barcelona, UB)

9h- 9:25h	Francesco Orio (Universitat de Barcelona, UB- Universidade Nova de Lisboa, Portugal, UNL) <i>Una fiesta para la virgen de la Merce en la Barcelona del siglo XVIII.</i>
9:25h- 9:50h	Javier Garbayo Montabes (Universidade de Santiago de Compostela, USC) <i>Villancicos, oratorios y otras tipologías de música paralitúrgica en la Biblioteca Xeral de la Universidad de Santiago de Compostela (ss. XVIII-XIX).</i>
9:50h- 10:15h	Glòria Ballús Casóliva (investigadora independent, Manresa) <i>Pere Antoni Monlleó i l'oratori a Barcelona en el segle XVIII.</i>
10:15h- 10:40h	María Amparo Rosa Montagut (TEMPUS-Centre d'Investigació i Difusió Musical-Universidad de Salamanca, USAL) <i>Villancicos a la Santa Cinta y devoción durante el magisterio de José Escrivuela en la Catedral de Tortosa.</i>
10:40h- 11h	Breu recés

SESSIÓ VIII - Modera: Josep Lluís i Pascual (UB)

11h- 11:25h	Sara Guasteví Olives (Museu de la Música de Barcelona, MMDB) <i>Els enregistraments digitals primerencs del fons sonor del Museu de la Música de Barcelona</i>
11:25h- 11:50h	Miriam Montañana Barea (Universitat de Barcelona, UB) <i>La sección musical de las sociedades culturales valencianas: la aportación de José Bellver entre 1895-1927.</i>
11:50h- 12:15h	Joan Benavent Peiró (Universitat d'Andorra, UdA) <i>"El estilo de Músicas para la Yglesia" o el veredicto de Josep Duran de les oposicions per a la plaça de mestre de capella del Palau de la Comtessa, de 1780.</i>

12:15h-	Josep Maria Salisi i Clos (investigador independent, Verdú, Lleida)
12:40h	<i>Sebastià Boixet i la seva obra a l'Arxiu Capitular de Lleida: una producció musical trencada pel conflicte entre carlins i liberals.</i>
12:40h-	Nuno Mendes Dos Santos (Universitat de Barcelona, UB)
13:05h	<i>Música per a violí en la Barcelona del primer quart del segle XVIII: Les fonts documentals de la Catedral conservades avui a la Biblioteca de Catalunya.</i>
13:05h-	Nil Rider Enrique (Universitat Autònoma de Barcelona, UAB)
13:30h	<i>Barcelona i la Catedral: sons per la relació de la seu amb la ciutat.</i>
13:30h	Concert de clausura a càrrec de Nuno Mendes Dos Santos (violí)
14:00h	CLAUSURA DE LES III JORNADES INTERNACIONALS DE PATRIMONI MUSICAL
	Neus Verger Arce (responsable del CRAI-Biblioteca de Fons Antic de la Universitat de Barcelona, CRAI-UB), Jaume Carbonell Guberna (Universitat de Barcelona, UB), Antonio Ezquerro Esteban (DCH-Musicología, IMF-CSIC) y Oriol Brugarolas Bonet (Universitat de Barcelona, UB)

